

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๖/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๙/๒๕๖๓

วันที่ ๑๑ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { นายสำนึก อุปลัมภ์ชาติ ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายสำนึก อุปลัมภ์ชาติ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายสำนึก อุปลัมภ์ชาติ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าตนได้ยื่นฟ้องธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อศาลปกครองกลาง ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๘๔๐/๒๕๕๑ หมายเลขแดงที่ ๑๒๔๙/๒๕๕๕ เพื่อขอให้จ่ายค่าชดเชยการพ้นจากตำแหน่งและออกจากงานด้วยเหตุครบเกษียณอายุ ๖๐ ปี ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๑๘ ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้ธนาคารแห่งประเทศไทยชดใช้ค่าเสียหายจากการกระทำละเมิดโดยการไม่จัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดให้พนักงานและลูกจ้างได้รับค่าชดเชยจากการถูกเลิกจ้าง เป็นจำนวนเงินเท่ากับค่าชดเชยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๑๘ ธนาคารแห่งประเทศไทยยื่นอุทธรณ์ ศาลปกครองสูงสุดโดยเสียงข้างมากได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ อ.๘๒๖/๒๕๖๐ พิพากษาให้ยกฟ้อง โดยให้เหตุผลว่าธนาคารแห่งประเทศไทยไม่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรทางเศรษฐกิจ จึงได้รับยกเว้นตามกฎหมายกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ (๓) ซึ่งมีให้นำบทบัญญัติหมวด ๑๑ ค่าชดเชย ตั้งแต่มาตรา ๑๑๘ ถึงมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับ การที่พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยพ้นจากการเป็นพนักงานเพราะเหตุเกษียณอายุ จึงเป็นการเลิกจ้างที่ธนาคารแห่งประเทศไทยไม่ต้องจ่ายค่าชดเชยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๑๘ วรรคหนึ่ง และธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดให้พนักงานได้รับประโยชน์ตอบแทนตามระบบบำเหน็จบำนาญหรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้วแต่กรณี เมื่อพนักงานพ้นจากตำแหน่งและออกจากงานตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกันกับค่าชดเชยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๑๘ แล้ว ต่อมาผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินขอให้ยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยแต่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่าการกระทำของตุลาการศาลปกครองสูงสุดเสียงข้างมาก เป็นการบัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับค่าชดเชยขึ้นใหม่เพื่อใช้กับพนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยเท่านั้น โดยไม่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ทำให้พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกษียณอายุไม่ได้รับค่าชดเชย จึงเป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้อง

ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการที่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดเสียงข้างมากได้พิพากษายกฟ้องคดีของผู้ร้องที่ฟ้องธนาคารแห่งประเทศไทย โดยให้เหตุผลว่าธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานรัฐ ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรในทางเศรษฐกิจ จึงได้รับยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติหมวด ๑๑ ค่าชดเชย ตั้งแต่มาตรา ๑๑๘ ถึงมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาใช้บังคับ และธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดประโยชน์ตอบแทนตามระบบบำเหน็จบำนาญ หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้วแต่กรณี ให้แก่พนักงานเมื่อพ้นจากตำแหน่งและออกจากงานในลักษณะเดียวกับค่าชดเชยแล้ว ผู้ร้องจึงไม่มีสิทธิได้รับค่าชดเชยตามฟ้องอีก ซึ่งเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินค่าชดเชยขึ้นใหม่ และเป็นหลักเกณฑ์ที่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกษียณอายุเท่านั้น ไม่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่เมื่อ

- ๔ -

ข้อเท็จจริงตามคำร้องเป็นกรณีขอให้วินิจฉัยการกระทำของตุลาการศาลปกครองสูงสุดเสียงข้างมากอันเป็นที่มาของคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ซึ่งเป็นคำพิพากษาที่ถึงที่สุดแล้ว จึงเป็นกรณีที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้ อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

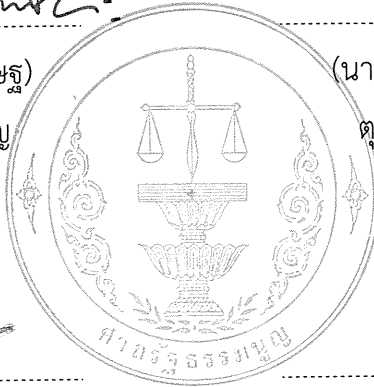
(คำสั่งที่ ๑๖/๒๕๖๓)

(นายจรัญ ภัคดีธนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายซัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ